Porto opłacono ryczałtem.

Ч. 3. 15 (2) червня 1928. Р. I.

БЕСКИД

Виходить 2 рази на місяць.
АДРЕСА: Редакції і Адміністрації „Бескид“ Львів, ул. Сапіги, Ч. 26, I.

ПЕРЕДПЛАТА: на цілий рік 4 зол. 50 ґр.
на пів року 2 зол. 30 ґр.
на чверть р. 1 зол. 20 ґр.
на 1 місяць „ 40 ґр.
Поодиноке число 20 ґр.

Русь не відразу зірвала єдність з св. Церквою

Коли в році 1059 Греки зірвали єдність з вселеньскою Церквою, то Русь еще довгі літа жила дальше в єдности. На те маємо історичні докази. Ті самі посли св. Отця Папи Льва IX, котрі були в 1059 р. в Царгороді, поїхали і на Русь. В Києві був тогди митрополитом Русин родом, чоловік великої святости і науки. Посли оповіли митрополитови про сумну подію з Греками. Але він віднісся до послів з найбільшою почестю, бо тим хотів показати, що остає вірним Апостольскому Престолови. І остав він сином правдивої Церкви, а з ним і весь нарід.

За часів князя Ізяслава стали поганьскі Турки чим раз більше грозити грецкому Царгородови. Правдиві Христіяне боялися, щоби мощи св. Отця Николая, котрі спочивали в місті Мирі, не попали в поганьскі руки. Они перенесли ті мощі до міста Барі в Італії в р. 1083. Папа римский довідавшися про се, дуже урадувався, що уратовано св. мощі і на сю память у[illegible]лив свято: „Перенесеніе мощей св. Николая“ — на день 9 мая. Та Греки не послухали Папи, бо вже не признавали єго головою Церкви. Але Русини дуже радо завели се свято у себе і до нині єго святкують. Із того найлучше видно, що руска Церков признавала тогди св. Отця головою Церкви. Еще довго була правдива Церков на Руси. Рускі княгині виходили замуж за католицких князів і королів на заході. Русини трималися свого восточного обряду але довго були вірними синами правдивої Церкви. Они лише поволи, під впливом грецких священників, майже непомітно відчужилися і відтак цілком відділилися від гр.-кат. Церкви. Але того ніколи на жаднім Соборі не ухвалили, що відриваються від Риму. Ніколи Русини не мали такої ненависти до св. Отця як Греки. Щоби збаламутити руский нарід, Греки писали письма та пускали їх між нарід немовби ті письма були від руских святителів. Хитрі були Греки. Они знали як Русини слухали своїх отців духовних. Не дурно писав сам преподобний Нестор, монах Києво-Печерскої Лаври, котрий жив з початку 12-го столітя, що Греки були „льстиві“ то єсть хитрі. Так примiром якийсь хитрий Грек, котрий називався Теодозій, написав письмо против нашої Церкви так ніби то письмо писав св. Теодозій Печерский до князя Ізяслава. В тім підробленім письмі радить хитрий Грек ненавидіти западних христіян-католиків. Але учені історики навіть російскі православні (на пр. Голубинскій) давно вже доказали, що такого письма не писав св. Теодозій Печерский, але якийсь Грек Теодозій, котрий жив сто літ по смерти св. Теодозія. Ось так поширювано ненависть між нашим народом до єдино правдивої нашої Церкви.

Що чувати в світі.

В РОСІЇ грозить голод. Щоби до него не допустити постановили большевики упорядкувати господарку в державі. В тій ціли они назначили „тройку“ то єсть комітет з трох осіб, з Сталиним на чолі. На разі спроваджує правительство збіже з Америки і для ощадности заборонило випікати хліб з білої муки.

В ЖЕНЕВІ в Швайцарії радила сего місяця Рада Союза Народів, але з тих нарад мало користи. Рада не могла погодити Польщі з Литвою і справу відложила до другої сесії в осени. З инших справ порішила Рада зажаленє Німців з Горішного Шлезка против замкненя німецких шкіл польскими властями. Польскі власти мають назад отворити замкнені німецкі школи.

В КИТАЮ горожаньска війна поволи як будьто стихає. Полудневі війска заняли Пекін. Північна армія в части відступила до Манджурії, а в части піддалася своїм противникам. Китайці мають намір скликати народні збори, щоби ухвалити конституцію для обєднаного Китаю.

БРАК ЗБІЖА В ПОЛЬЩІ.

Еще до недавна казали, що в Польщі є досить власного збіжа, і тому позволяли вивозити збіже за границю. Під весну того збіжа забракло і показалась потреба спроваджувати пшеницю і жито із заграниці, очевидно, коли оно подорожіло на світових ринках. І виходить по старому звичаю: вивозили, головно до Німеччини поки хліб був дешевий, Тепер привозять, може й той сам хліб і також з Німеччини — по дорогих цінах. Тепер ціни збіжа в Польщі є висші як за границею, хоч в осени були найнизші в Европі.

Нові гроші. З початком липня будуть пущені в оборот нові металеві гроші, а іменно срібні монети по 5 золотих і ніклеві по 1 зол.

Польскі ордери (Polonia Restituta) дістали два православні епископи в Польщі за заслуги для польскої держави.

ОПОВІЩЕНЄ ПРО ВІДПУСТ.

В днях від 22—24. червня включно відбудеся перший великий відпуст в нашій парохіяльній церкві в Залужу Війскім, сяніцкого деканату і повіту. Дальших і близших вірних, що хочуть користати тут в горах з обильних ласк Божих і заспокоїти потреби души в сам празник Христового Серця, горячо запрошує на се свято уряд парохіяльний.

Війске, дня 5. червня 1928.

о. Петро Андрейчик, парох.

Як позбутися з села корчми?

Звісна всім річ, що корчма приносить у селі лиш шкоду. Та Богу дякувати, є рада на се, щоби викорінити з наших сіл ту страшну язву. Польский соймовий закон із 1922 року вирішенє справи, чи в поодиноких громадах мають бути корчми, чи ні, віддає самим громадам. Громадяне вирішують сю справу загальним голосованєм (плєбісцитом).

Хто може жадати такого голосованя? 1. Громадска Рада на внесенє одного із своїх членів може ухвалити постанову, що в даній громаді не треба корчми, та що в тій справі заряджує голосованє (т. зв. плєбісцит). 2. Так само можуть зажадати плєбісциту самі громадяне, що мають право голосу до сойму, і вручити відповідну заяву з підписами війтови, який тоді обовязаний зарядити плєбісцит.

Як відбуваєся плєбісцит? Плєбісцит відбуваєся таким самим способом, як голосованє до сойму, або через зібранє більшости громадян (ок) у громадскім уряді, чи під голим небом, де они через піднесенє рук заявлюють, чи хочуть корчми, чи ні. Таке голосованя може відбутися найскорше в чотири тижні після ухвали Громадскої Ради чи внесеної заяви з підписами. Два тижні перед плєбісцитом війт мусить оголосити єго реченець прилюдно, отже оповістками на видних місцях або вибубнюванєм. В оповістках мусить бути поданий час і місце голосованя. Оно може відбуватися тільки в неділю або свято. При голосованю рішає звичайна більшість голосів тих, що голосували. Добре ще повідомити Староство перед голосованєм, щоби випадково місцева поліція не робила труднощів.

Що робити після голосованя? Повідомити Староство і Скарбову Палату про хід справи та про вислід голосованя.

Коли корчмар має забратися? Корчмар звичайно буде робити заходи, щоб уневажнити плєбісцит, тому треба держатися поданих тут вказівок, щоби корчмар не міг знайти зачіпки. — Скарбова Палата звичайно дає коршмареви 3—6 місяців часу на випродажу тої горілки, що її ще має, а після того речинця єму вже не вільно шинкувати. Звичайно замкненє корчми наступає з Новим Роком. Коли корчмар стараєся обходити закон так, що отвирає ніби реставрацію і продає тільки 2 і пів проц. пиво, то громадяне повинні пильнувати, щоби він потайки не продавав також горілки. В той спосіб уже много свідомійших сіл, викорінили того жидівского павука, що висисав соки села. Тому щиро радимо Громадянам як Вашого, так і всіх инших сіл, котрим ся жидівска болячка долягає — зробити ужиток зі згаданого соймового закона і загальним голосованєм позбутися корчми з села.

Чому я навернувся?

(Письмо з села).

Прошу помістити в своїй часописи „Бескид" отсих моїх кілька слів в осторогу іншим.

З переходом громадян Тиляви в р. 1927. на віру греко-орієнтальну, бо так записались в Старостві в Кросні — прийшли агенти і до нашого села Терстяни. Сейчас скликали людей — та давай страшити їх, що наколи не запишуться на то польське православіє — то будуть мусіли самі утримати священника, яко дочерна Тиляви. Обіцяли притім що дістануть „тунього православного ксендза і же вшитко дістануть т. є. церков, плєбанію і ґрунта". Новий священник буде їсти кисілицю - капусту, а наколи єго не схочуть — могуть кождої хвилі єго „вишмарити". Ніхто не питався, чому треба писатися — бо наш о. парох щойно недавно прийшов і якраз подобався людям, що нікого не здирав. Ніхто тоді не здавав собі справи — як великий крок робить в своїм житю. Писалися і йшли на осліп мов ті вівці, однак не за проводом свого доброго пастиря, а платних агентів — які почали навіть грозити.

Перші почали писатись ті — яким не залежить на ніякій вірі — за ними пішли несвідомі того, що роблять, а тих що розуміли, як важний і страшний крок роблять в своїм житю — змусили грозьбами. Прм. Олену Хавик літ 65, яка хотіла в тій вірі, що окрестилась, умирати — змусили тим, що вибили шиби і майже на силу затягнули до православного батюшки сповідатися. При Церкві лишилася одна родина Михаїл Гулик зі своїм сином Йоаном. Сей видержав на становищу християнської мужности і помимо погроз не записався а ходить і служить св. церкві, до якої що трета неділя приїзджає гр.-кат. священник.

Я маючи торговлю, з якої удержую цілу родину —, боявся бойкоту, тому також записався. Думав собі, що пишуся для ока людского — але в душі лишуся тої самої св. віри — в якій мене окрестили і в якій померли мої родичі. Так я собі думав — а Господь інакше зарядив. Скоро в моїй душі запанував неспокій. Відозвалася в мені совість і якась невідома сила — казала мені зближитися до о. пароха і перед ним оправдатися, що я змушений був записатись — але лишився тим — чим був. О. Парох приняв мене радо і дав мені книжочку „Правда і обман", з якої я вичитав про блуди в „православній" Церкві. Там довідався, що наша Русь була окрещена за св. Володимира в гр. католицкій вірі. Ся книжочка мене ще більше утвердила.

Не думайте собі, братя, що то тяжко зблудити. Дуже легко, а передовсім в св. вірі, особливо коли чуєся ті всі клевети на Єго святість — нашого Князя Церкви, священиків. Незадовго мій брат, котрий сам оден лишився при церкві — дістав з Америки від найстаршого нашого брата лист — в якім він хвалить єго, що не записався — а мене називає Москалем і перестерігає нас, що то православе запровадить нас до Варшави... Жалко мені стало на души, що вже і брат мій мене відрікся і подумав собі, як дуже мусить Господь Бог гніватися.

Наш о. парох — який до всіх, навіть до православних відноситься з любовію — дав мені книжочку „Глас Мой услишите і будет єдино стадо і єдин пастир". Ту книжочку написав священник мітрат о. Гапанович — який недавно навернувся з православія до нашої Церкви. Там вичитав я на стор. 4, що 29. юнія в книзі православній, Минеї можна вичитати: „Петре апостолов основаніє, каменю Христовой церкви, паси овци твоєго двора, агнци твоя сохрани от волков льстивих... Тя предвічний предустави... яко представителя своєя Церкви". А на 30 юня читаємо: „Рима же, Ти бил єси первий епископ..." Я пригадав собі проповіди православних батюшків, які жадали доказів - що св. Петро був справді наслідником Іс. Хр. і Епископом в Римі Чи справді они не знають своїх церковних книг? На стор. 6 стоїть: Дня 17. Апріля в книзі Минеї записані слова в день памяти св. Льва папи Римского: „Петра Верховного престола наслідник бил єси... Петра честнаго преємник" На 14. апріля в день св. Мартина папи Римского во всіх православних церквах поється: „якоже лев, Отче, на беззаконіє дерзостно наскочил єси... украсив Петров Божественний Престол і на того камени церков непоколебиму соблюд". 25. но-

Схизматицкий посів.

(Докінчене.)

В попереднім числі було сказано про перші початки нашої еміграції до Канади і Зл. Д. Америки та про перший посів там православної агітації між нашими людьми. Тому, що наш нарід був там зразу без свого духовного проводу тож не дивно, що ріжні пройдисвіти легко зводили его на бездорожа. Тих ріжних пройдисвітів дуже добре описав о. Панталеймон Божик, канадійский гр. кат. священник, котрий сам був перше православним, а потім присоединився до нашої св. Церкви. Ті відомости, що тут подаємо черпаємо головно з его книжки про нашу Церкву в Канаді.

5. „Серафимщина" в Канаді.

Найбільше значіне при Серафимі мало двох людей: Макарій Марченко і Сильвестер Мужов. Макарій Марченко був давнійше в Росії єромонахом, отже безженним священником. Мимо того в 1908 р. оженився, хоч сего не вільно було ему робити. Але жінка покинула его в кілька днів по шлюбі. Казали, що він був родом з Галичини, а виріс в Росії в Оренбурскій губернії. Сильвестер Мужов був в Росії баптистским проповідником, так само і в Канаді в перших роках. Тут стрінувся з Серафимом і пристав на православіє. Серафим, Макарій і Мужов разом творили „Консисторію". Серафим мав також свою „катедру" в Вінніпеґу. Був се невеличкий барак з плоским дахом, накритим притем. На верху був трираменний хрест. Як падав дощ, то в середині треба було стояти під парасолею, щоби не змокнути. Стіни були збудовані зі старих ліжок, з порозгинаних рондлів, а декуди городжені прутем і накриті ріжними паперами. На верху був присилений дзвін. На стінах висіло богато образів, кілька хрестів і хоругов. Був там також престіл, іконостас і крилос. Парохіян Серафим не мав, хіба дехто з цікавости заглянув до его церкви. В тій „катедрі" Серафим з Макаріем та Мужовим правив Службу Божу, а коли хто входив до середини, того частував Серафим вином або спішив до него з тарілкою по гроші.

Серафим видавав також ґазету „Православіє". Всего вийшло 2 числа в жовтни 1907 р. Часопись ся була великого формату і дуже нехарно друкована. В заклику, аби давати ему оголошеня, помістив такий напис: „От хрунсй і дурней обявленія не принимаються". Один примірник сеї ґазети находиться в Національнім Музею у Львові. В осени 1907 р. Серафим зробив Макарія епископом і вислав на місію в провінцію Саскачеван і Альберту і наказав ему збирати для себе гроші від нововисвячених священників, бо сам хотів за ті гроші виїхати до Росії. Той грошей не привіз, але Серафим все таки десь грошей роздобув і знеохочений до всього в зимі 1908 р. вибрався до Росії, де помер небаром.

6. „Архипатріярх" Макарій.

По відїзді Серафима до Росії его помічник Макарій Марченко заняв его місце і прголосив себе „архипатріярхом". Він висвячував богато священників та діяконів з простих робітників. В тих часах богато було таких наших навіть свідомійших людей, котрі думали, що душпастиром може бути хтобудь, але скоро переконалися, як дуже помилялися.

Макарій був дивний чоловік: ходив опущений і виглядав на волокиту та жив з милостині. В 1912 р. пустив в обіг свої паперові гроші на суму 144.000 рублів. 1922 р. наймався до замітяня улиць в Вінніпеґу та працював в Сипіярскій компанії. Богослуженє знав майже на память, але коли служив з книжки, то робив богато блудів а хто звертав ему на се увагу, то сердився. Проповіди говорив [illegible] як звичайно простий чоловік і все говорив о тім, що Матір Божа пряла кужіль. Підписувався не лише Архипатріярх, але також „Архицар", „Архикнязь" і „Архигетьман". З усіма заходив в бесіду переважно про православну Церков, якої уважав себе не патріярхом але архипатріярхом. Папу Римского і російский Синод викляв. Зчасом за ті дивацтва его повага цілком упала. Він еще жиє в Вінніпеґу, але вже не має значіня. Єго уважають за коміка і жебручого діда, хоч він дальше зве себе „архипатріярхом".

7. Сумне але правдиве.

Прочитавши те все не один здивуєся, чи се можлива річ, щоби в нинішні часи ділялися такі річи, як тут описано. А однак все те не байки, а дійсна і сумна правда. Сумна тому, що при тім всім сильно потерпів наш нарід. Заняті тяжкою працею в новім краю наші люде і не оглянулися, як попали в сіти. Дотепер вірні своїй Церкви в старім краю, там на чужині тратять поволи звязь з нею, відчужуються і йдуть за такими ложними учителями, яких ми тут описали. Єще сумнійше однак есть то, що самі потопаючи в тім багні, тягнуть еще туди своїх земляків в старім краю. Такий збаламучений „американець", повернувши до краю або своїми листами сіє кукіль здради в своїм селі і околици. Відомо, що паршива вівця може і ціле стадо заразити. Ми еще нераз будемо писати про канадійскі і американьскі відносини. Їх треба нам добре пізнати, щоби остеречися перед блудом, який із відтам іде до нас Стережімся, а „стереженого Бог стереже!".

ябра — в день святого Климента папи Римского — хор православного храма громогласно поет: „Новий Петр, Петрова престола преемник...“

Ті самі слова — стихи співає наша св. Церков, а се доказ для мене, що наша Русь з самого початку визнавала верховну влхсть св. Отців Римских.

Від того часу чекав я лишень спосібности, щоб як найскорше навернутись і просити свого священника о принятє. І прийшла та хвиля і спосібність — хоч для мене получена зі стратою і смутком — однак принесла мені для моєї души спокій і щастє. То, чого я боявся, — сталось. Явний допуст Божий: Мої громадяне, коли бачили, що я часом заходжу до свого брата Михаіла, що стрічаюся з гр. кат. о. парохом — почали мене оминати. На сам наш Новий Рік 10 парубків — нової „гр.-орєнтальної“ віри напали на мою торговлю і мов бішені почали мене грабити. Забрали всі напитки, нафту порозливали по помості — вибили шиби і лямпу, а мене тяжко до крови побили. Справа опинилась в окр. Суді в Яслі, де виновників покарано по 6 місяців арешту і коштами. По приїзді прав. батюшки до села я хотів перед ним ужалитися, просив щоб зайшов до моєї хати і подивився на успіхи нової віри. Але він не зліз, а в церкві не уважав за відповідне виголосити відповідної до молодіжи науки, як то роблять наші гр. кат. священники. Більше у него значить мати за собою людей — як стати в обороні Слави Божої і моральности в селі. Сей случай хоч дуже прикрий рішив моє навернене. Сейчас з розбитою головою — пішов я до о. пароха і просив о принятє. Недовго по св. сповіди в церкві зістав я принятий знову до св. гр. кат. Церкви. Честь і Слава Госп. Богу в Тройці св. Єдиному — що я по році свого відступства — знова ходжу зі своїм братом до церкви, чуюся дуже щасливий і вдоволений. Бо тут можу почути слова Спасителя „Любите враги свої“. За се називають мене в селі Йосафатом, а в бараку так як давнійше на мого брата так тепер на мене сипляться наруги і визови. Кінчу, братя Лемки, свій лист — а Вас остерігаю не дайтеся баламутити агентам! А коли прийде і до Вас покуса, то приїзджайте до Тиляви і Терстяни, подивіться, де люде тепер молятся, бо церкви уряд не віддасть, послухайте тих проклонів які сиплятся на тих — що видумали то православіє, побачите смуток на лици тих що записались — а вдоволенє на лици тих, що лишилися вірними синами св. Церкви.

Теодор Гулик.

Шкідливість ялькоголю.

Мимо тяжких часів, коли то і богатшому з нас треба закупити хліба, піянство в нас не устає. Як за часів панщини заідали наші люде „компері“ і запивали горівкою, так само стоїть справа й днесь. Інші народи поступають, а ми стоімо на місци. „І світає і смеркає — день божий минає — і знову люд потомлений — знов спочиває“. — Кождий напиток має в собі трутку; один більше, другий менше. Найменше має пиво, більше вино, а ще більше горівка і „кропля“ (етер). Що алькоголь є труткою легко переконатись, бо він запалюєся, як нафта, бензина і пр. В кроплі знова крім алькоголю є етер, анеліна, аршенік, опіюм, олово, вовчі ягоди,, сільний квас (Salzsauer), ґріншпан і т. д.; всі ті трутки є тому додавані, щоби напиток був острий, а при тім таний. Як поліємо дерево „кроплею“, то оно біліє, подібний наслідок є в чоловіці. Як алькоголь горить при огни, так горить він і внутрі людини; звідси кождий, хто вживає трунків, чує як єго палить в середині. Алькоголь розширює серце, на утробі витворює ґудзи і прищі, нирки у піяка видіють, алькоголь спричинює водну пухлину. Пригляньмося на лице пияка: твар єго налята, зір шкляний, погляд понурий, в рухах він повільний, а ходить як з колодами у ніг.

Пияк занедбуєся в своіх обовязках, тратить честь, маєток, а набуває натомість простацтва. У многих пияків можна побачити початки божевіля. — Одного разу зійшлося в Голяндії около 600 лікарів і всі они признали, що алькоголь є шкідливий. — В Англії обчислено, що на кождих 100 безнадійно хорих людей приходило до здоровля 29 тверезих, а пияків лише 3. — Оповідає один французский лікар, що у великім шпитали у Парижі на 83 дітей хорих на слабість св. Валентія, 60 дітей були пияцких родичів. Більша половина дітей, які мають пияцкі матери, умирає до двох літ житя. І тому то один лікар так пише: коли застановляюся над шкідливостю алькоголю, то мені здаєся, що мушу покинути свій фах, а зачати хрестоносний похід і кликати на цілий світ: стережіться! стережіться!! страшного ворога людства, алькоголю.—

А кілько то гроша іде на напиток?! Якби ми то обчислили, то неоден з нас не перечитавби того числа. В Галичині перед війною ішло на алькоголь рік-річно около 500 міліонів корон в золоті. Якби то золото зважив, то булоб єго около 350 сотнарів. Кількож то маєтків пішло в шинкарскі руки, кілько то бідних дітей розійшлось попід чужі плоти через то, що іх родичі віддавалися пиянству. Який то страшний суд Божий чекає пияків!!! Прийде у нас неділя або свято, то отець і сам до церкви не піде і дитину не пустить. Післати дитину до школи то або нема в чім, або задалеко, або дома треба помочи, а довідаєся десь о таншім трунку, то хочби дитина мусіла милю йти, то мусить! Няньо (батько) дасть кожух, мама скірні (чоботи), на дворі зимно проймає до кости, а оно біднятко заплакане мусить іти по горівку. Трафиться дома який випадок пр. хрестини, то мама палюнчиском (горівкою) або кроплею заливаєся, тратить память. І чиж можна дивуватись як з такої дитини потіхи не буде? Бо звідки оно взялобся мудре, коли мама кормила єго труткою, ледви оно на світ прийшло?! У нас в горах ще з тверезої мами сміялибся. Не журися мамо! Люде перестануть сміятися, а твоя дитинка буде росла здорова і цікава. — Кількож то маємо родичів, які по гостинах і по корчмах волочаться, а дитину лишають дома без опіки о голоді?! Кількож то родичів, які діти свої забирають на пиятику і не досить, що отець пє, мама пє, сваха пє, нанашко (кум) пє, але ще мусить і дитина пити; а котра відважилабся не послухати няня, то не мине єї кара. Легко дитина викрутиться від роботи, від школи, а то й від церкви, але від горівки ніколи! Такого встиду отець дитині не може подарувати. — Прийде день торговий, то бере наш Лемко фіру катульок (однометрові поліна „округлі з тонкого дерева), то кілько є таких, що дерево продав, а до дому нічого не купив; по дорозі вступив до корчми, не до одної, а до всіх і там пропив свою працю, своє дерево, свою честь!! А дома чекають на него: чекає жена з дітьми; жена обдерта, діти голі на пецу думають собі, що їм няньо з дороги привезуть. А няньо по дорозі пє собі на загубу і смерть.

А прийде свята неділенька, то молодіж по корчмах волочиться, виспівує гидкі пісні, розпустує, аж страх оповідати. — І таких хвиль в житю Лемка богато. Пє наш гірняк при хрестинах, щоби „дзецко“ здорове ховалось, пє при вінчанях, щоби молодятам добре поводилось, пє при обідах похоронних, щоби небіщикови лекше було на другім світі; пє наш Лемко, як єму весело, щоби ще весельше було, пє як смутно, щоби горе забути, пє коли горячо і зимно, пє коли продає і купує, пє коли не може спати, пє щоби сон відігнати... А тимчасом алькоголь то страшна річ! Він не жартує, а лиш нищить людей тілесно і на душі. Як нищить поодиноких осіб, так ґубить родину, [illegible]а і народи. Нищить їх, бо переходить [illegible] тіло і кров, з роду в рід, з поколін[illegible] поколінє, Як рак відаєся в дер[illegible] починаючи від меншого щораз дальше і ширше, так і алькоголь запускає своє корінє у людске тіло. Як полотиця (каняика) нищить конич і обмотує єго як пявка, так само і алькоголь ссе з чоловіка всі соки, доки не знищить єго цілковито. Але Лемки скажуть: о ні! ми тверді як той камінь! А я вам кажу, що як приходить час, то й каменя не стає.

Тож кличу до Вас, любі Лемки як той лікар: стережіться страшного нещастя всіх людей, алькоголю! Кличу до вас словами св. Письма: „Не упивайтеся вином, в нем же єсть блуд“! Кличу до вас словами поета: „схаменіться, будьте люде, бо лихо вам буде“. Викиньмо горівку з наших хат, за ті гроші накупім собі добрих книжок. „Учітеся брати мої, думайте, читайте“. І тоді доперва буде можна сподіватись, що наш нарід поволи двигнеся до нового житя. На місци нинішних брудних похилених хат станутъ ґарні нові доми, на місци нинішних корчем і шинків станутъ школи і читальні.

Михайло — Апостол.

З Сойму.

Против нових податків

В попереднім числі писали ми про три проєкти нових податкових законів, котрі внесло правительство до варшавского сойму.

Наші посли виступили против тих законів, котрі сильно обтяжилиби наше селянство.

В тій справі виголосив в соймі промову посол В. Кохан, господар з Сокальщини. Він сказав, що ухваленє проєктів трох нових податків булоби перенесенєм податкових тягарів з богатих верств на бідну верству дрібних рільників Бо наш селянин є жебраком на своїй земли. На 13,420.000 гектарів у пяти східних воєвід-

ствах 5,180.000 гектарів належить до великих властителів земских. Значить, що $^{2}/_{5}$ землі займає дрібне рільництво, а $^{3}/_{5}$ дідичі. З другого боку, самих карловатих господарств єсть на нашій земли понад 558.000, а малоземельних (від 2 до 5 гектарів) єсть 409.000. Разом отже єсть 967.000 таких господарств, котрі терплять голод землі. До того в тих околицях світова війна найбільше знищила селян і они до днесь не можуть прийти до себе. Загляньте — говорив посол на наші села: побачите там нужду і майже в кождім селі горальню, що виробляє отрую для народу. А як виглядають тоті хатки, з котрих скарб хоче стягнути тепер податок. Хто знає наше село, той знає, що сельскі мешкальні будинки навіть неможна назвати мешкальними будинками, не приносять ніякого доходу, а є тільки місцем нічного відпочинку для селянина. Одиноким жеремом утриманя дрібного рільника єсть тота дрібна земельна власність. Тому коли дрібний рільник оплачує грунтовий податок, то він вже зовсім оплачує свою державну данину.

Загалом в цілій Польщі заплатилиби дрібні господарі (до 2 гект.) 5,500.000 зл. малоземельні (від 2—5 гект.) 10.000.000 зл. а господарі від 5—10 гект. 14,500,000 зл, будинкового податку. Разом дрібне рільництво малоби платити 30 міліонів, а ціла велика власність (від 180 гект. вгору) п[illegible]лаби тілько 1,348.000 золотих. Отж[illegible] той закон про нові податки, а особ[illegible]о будинковий закон бувби дня нашо[illegible] малоземельного селянства дуже несправедливий.

Сойм покищо не ухвалив тих проектів по[illegible]их законів. Але правительство заповіло, що знову внесе їх до сойму в осени.

Еміграція з Галичини.

Від 1. січня 1928 виїхало зі Східної Галичини 3.000 осіб. в тому около 70 проц. себ то понад 2.000 Русинів. Головно еміґрують наші люде до Канади, де вже є наша півміліонова осіла еміґрація. Крім запотребованя до осіданя на фармах, Канада сего року потребує до 20.000 робітників, (10.000 самітних до праць при будові желізниць і около 2.000 родин на хліборобскі роботи). Еміґрація до Арґентини є непевна. В січни с. р. в порті Буенос-Айрес було кілька тисяч людей без праці і хліба, з того до 2 тисячі робітників з Польщі.

Еміґрація в европейські краї скермовуєся головним чином до Німеччини. З львівского воєвідства виеміґрувало сего року до 3.000 осіб, головно рільних робітників, але тільки зі західних, польских повітів. Німеччина потребує около 70.000 рільних робітників з Польщі, але польський уряд резервує німецький ринок праці майже виключно для населеня корінної Польщі,

Можна їхати до Канади без афідавітів.

За посередництвом Експозитури Еміграційного Уряду у Львові довідалися ми, що канадійскі корабельні товариства зголосили Еміґраційному Урядови дальше запотребоване на около 2,800 рільних робітників до Канади без афідавітів. Сі робітники мають приїхати до Канади в часі від 1. червня до 15 серпня с. р. Еміграційний Уряд поручив тому Державним Урядам Посередництва Праці дальше кваліфікувати кандидатів на виїзд. Хто отже має намір виїхати до Конади без афідавіту ще в тім році, нехай негайно зголоситься в дотичному Уряді Посередництва Праці.

Преосвящ. Григорій на Лемківщині.

(Допись.)

Велику, а милу несподіванку в Горлицкім Лемковскім повіті зробив приізд Їх Преосвященства Григорія з Перемишля, котрі з кінцем мая відвідали тут своїх душпастирів і вірних. По тяжкій камінистій з вибоями дорозі зїхалися доооколичні священники до Бортного, щоб під проводом свого Епископа упросити Матінку Божу — Царицю Мая о благословеніе в тяжкій душпастирскій праци на Лемківщині, де лихі аґітатори баламутять незрячих людей і видирають ім найдорозший скарб, яким є правдива віра. Помимо того, що день був звичайний робочий, старші і молодші наповнили церков. В часі Служби Божої, котру відправив в асисті священників парох Маластова о. Ю. Плешкевич, співав прегарно хор з Бортного під проводом свідомого тамошного газди. Село Бортне під впливом сильної аґітації Варшавского „православія“ в більшій части відпало від правдивої Церкви, але як при чищеню збіжа, добре зерно лишаєся, так і тут, чесні старші і молодші, співаки-хористи та свідомійші люде остали вірними о д н о м у Христови, о д н і й Церкві і о д н і й Правді. До них то по читаній Слижбі Божій звертаєся Епископ зі словами радости і заохоти, щоб стали апостолами Правди і незрячим вказали правдиву путь. Коли при виїзді старенький, сивий як голуб парох о. В. Калужняцкий зі слезами в очах, в почутю жалю до тих, котрі так відплатилися за его 34-літну працю в Бортнім й за его талерґофскі терпіня і опустили его на старість, працав присутних, Преосв. Григорій своєю гарною пращальною бесідою заохотив всіх своїх душпастирів, щоб мужно і терпеливо перенесли ті гіркі часи, а за взір взяли собі Преч. Діву Матінку Божу, котра через терпіня діждалась прославленя свого Сина у світлім Его Воскресенію.

В слідуючім дни відвідав Преосвященний парохію Крива, де зібралися численні вірні також і з инших громад. Відтак відвідав село Чорне, Ропицю руску, Рихвалд, Ждиню, Регетів, Смерековец і Гладишів. Відвідини Преосв. Григорія на Лемківщині скріпили і утвердили тутешне населенє в вірности до св. Церкви і полишили в серцях вірних незатерті спомини.

Оден з вірних.

1. 000, 000. 000. Так пишеся міліярд. Колиб взяти на таку суму золота і зробити з него одну груду, то требаби 6 тисяч людей, щоб еї підняти. А щоб перевезти таку суму грошей, треба 64 вагони.

Населенє Америки. В Злучених Державах Північної Америки єсть тепер 120 міліонів людей. За послідних 8 літ число населеня в Америці збільшилося о 15 міліонів.

Новинки.

Палець Божий. В Незнаєвій недавно умер в лісі 60-літний робітник з Цеклини К. Він замолоду служив 5 літ при жандармерії і се здаєсь склонило его змінити свій гр. кат. обряд на латиньский, хоч св. Церков се строго забороняє. Під кінець житя мусів з нужди затягнутися між робітників до стинаня дерев в лісі. Тут і застала его смерть — нагла, без св. Тайн. Ніхто з робітників не хотів его принести до села. Аж на енерґічну інтервенцію заряду тартаку принесено его під трупарню і так під голим небом позістало его тіло чевез цілу ніч. Недогляд уряду і брак близких, які занялибися тілом,справили, що гіршої смерти годі собі уявити.

Проклони то дуже погана звичка, котру треба викорінити. В Італії ведеся тепер боротьба против проклонів. В місті Брешчія відбувався недавно третий конгрес проти проклонів, на котрім велися наради над способами в боротьбі з сим поганим налогом. А ми що робимо в тій справі? І в нашім народі є той поганий звичай. Найліпший спосіб той, щоби родичі остро забороняли проклинати своїм дітям і самі хоч при них стримувалися від проклонів. Якже часто буває в нас инакше!

74 громади Сх. Галичини позбулися корчми через загальне голосоване (або плєбісцит). Тих примірних громад єсть найбільше в повіті радехівскім, бо 32. В повіті калушскім є їх 29, в зборівскім 6, в товмацкім 1, в косівскім (в горах) 3, в снятиньскім 1, в перемиским 1, в жовківскім 4, в сокальскім 2, в стрижівскім 1, в ряшівскім 3. Ідіть за їх гарним приміром! Як позбутися корчми, о тім пишемо на иншім місци нашої газетки.

Желізничу катастрофу мало що не спричинили злодії на лінії між Ярославом і Журавицею. В ночи дісталися они до товарового возу і підчас руху поїзду викинули на другий тор 11 великих звоїв сукна. За сукном і самі повискакували з поїзду. В той сам час з противної сторони надїхав другий поїзд. Злодії втікли, забравши тільки 1 звій сукна. Тимчасом машина надїзджаючого поїзду вїхала на купу сукна і виколеїлася. На щастє обійшлося без жертв в людях, бо поїзд їхав поволи і був тягаровий.

Квасне молоко — лік против безсонниці. Австрійский лікар, д-р Кінер пише, що квасне молоко є дуже добрим ліком против безсонниці. Се вже випробували в многих австрійских лічницях.

Розвільнене у худоби. Худобу, що терпить на біґунку, треба поїти виваром з льняного сімени. Его приготовляєся в той спосіб: дві ложки сімя вариться в двох літрах води через 20 мінут, потім вивар переціджуєся і лишаєся, щоби вихолоднів. Замість льняного вивару можна уживати вивару з пшеничних висівок. Їх пів кільограма, завязаних в мішочку, заварюєся через 15 до 20 мінут в 4 літрах води. І один і другий вивар даєся щоденно худобі. Чотири ложки ячменю і головка маку заварені в літрі води переціджені та охолоджені також лічать біґунку, коли сим виваром будемо поїти худобу.

Видає: Епархіяльна Поміч. За редакцію відповідає о. Володимир Яценнів.

Друкарня Ставропигійского Інституту у Львові.